

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
23 грудня 2025 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 52 (1051)

Уряд затвердив порядок компенсації за переобладнання автомобілів для осіб з інвалідністю

Уряд затвердив акт, розроблений Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, який визначає механізм надання грошової компенсації особам з інвалідністю та особам з обмеженнями повсякденного функціонування за переобладнання легкових автомобілів.

Компенсація виплачується у розмірі фактично понесених витрат на переобладнання авто, але не більше 50 000 гривень.

Подати заяву на отримання компенсації можна протягом трьох місяців з дати реєстрації переобладнаного автомобіля.

Звернення подається до територіального відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю (ФЦЗОІ): у паперовій формі; через електронний кабінет особи на

Соціальному вебпорталі електронних послуг Мінсоцполітики; через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (Портал Дія).

Право на компенсацію мають особи, які раніше не отримували таку виплату за іншими бюджетними програмами або якщо з моменту попередньої компенсації минуло понад 7 років. Повторна компенсація також можлива у разі втрати автомобіля внаслідок бойових дій або при переобладнанні іншого авто, набутого у власність (не раніше ніж через 7 років після попередньої виплати).

Призначення та виплата компенсації здійснюються за кошти бюджетної програми у порядку черговості подання заяв. Рішення ухвалює територіальне відділення ФЦЗОІ після перевірки поданих документів і даних з державних реєстрів.

Прес-служба Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України

Уряд визначив принципи розумного пристосування та універсального дизайну для забезпечення прав людей з інвалідністю

Кабінет Міністрів України ухвалив розроблену Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України постанову «Про затвердження принципів, критеріїв і меж розумного пристосування та універсального дизайну».

Документ створює основу для практичного впровадження принципів доступності у різних сферах - від архітектури й транспорту до послуг і робочих місць.

Запровадження розумного пристосування та універсального дизайну забезпечить людям з інвалідністю можливість реалізовувати свої права і свободи на рівні з іншими, а також сприятиме формуванню інклюзивного середовища для всіх. Постанова визначає єдиний підхід держави до політики доступності, окреслює межі обов'язкового впровадження розумного пристосування та сприяє впровадженню міжнародних стандартів, євроінтеграції та зміцненню міжнародного іміджу України.

Прес-служба Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України

Анонс

2-3 стор.

Як люди з інвалідністю можуть впливати на місцеві бюджети

3-4 стор.

Що таке сучасна безоплатна реабілітація?

4-5 стор.

Перший рік нової системи оцінювання повсякденного функціонування: понад пів мільйона справ і скорочення строків розгляду

5-6 стор.

Рекреаційні види спорту: важливість їх розвитку

6 стор.

«На крилах віри» у Хоролі

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Передплата на незалежну українську газету «Сила духу» триває протягом всього року!

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!
Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

Майже 7 тисяч слухових апаратів для дітей та дорослих розвезуть у регіони впродовж грудня–січня: деталі

На склад ДП «Медичні закупівлі України» (МЗУ) надійшло 6 995 слухових апаратів для дітей та дорослих із різним ступенем втрати слуху. Медичні вироби закуплені на замовлення Міністерства охорони здоров'я України та будуть розвезені в регіони впродовж грудня–січня.

Це вже третя поставка слухових апаратів у межах трирічного договору, укладеного МЗУ у 2024 році з офіційним дистриб'ютором данського виробника слухових апаратів «Oticon».

Загалом у межах цього договору МЗУ придбали 24 456 слухових апаратів на суму 105,9 млн грн. Із них 7 533 одиниці вже доставлено до регіонів, ще 6 995 - перебувають на складі та готуються до розвезення, що заплановане на грудень–січень.

Розподіл слухових апаратів, які будуть розвезені в регіони у грудні–січні:

- слухові апарати для дітей (легкий рівень втрати слуху) - 413 шт.
- слухові апарати для дітей (середній рівень втрати слуху) - 493 шт.
- слухові апарати для дітей (важкий рівень втрати слуху) - 615 шт.
- слухові апарати для дорослих (2–3 стадії втрати слуху) - 2 653 шт.
- слухові апарати для дорослих (4 стадія втрати слуху) - 1 800 шт.
- слухові апарати для дорослих (5 стадія втрати слуху) - 1 021 шт.

Як отримати слуховий апарат безоплатно

Перший крок - звернутися до лікуючого лікаря (педіатра, сімейного лікаря або терапевта). Лікар скерує пацієнта до лікаря-сурдолога для перевірки слуху та отримання висновку про стан слухової функції.

Далі лікуючий лікар направляє:

- дорослих - на проходження оцінювання повсякденного функціонування особи (ЕКОПФО);
- дітей - на лікарсько-консультативну комісію (ЛКК)

Це необхідно для встановлення інвалідності або внесення змін до індивідуальної програми реабілітації (ІПР), якщо інвалідність була встановлена раніше.

Військовослужбовці проходять відповідне обстеження через військово-лікарську комісію (ВЛК).

Після отримання висновків ЕКОПФО, ЛКК або ВЛК пацієнт або його законний представник звертається з пакетом документів до медичного закладу, який надає послуги з безоплатного забезпечення слуховими апаратами, в області реєстрації пацієнта.

Для безоплатного виготовлення індивідуальної вушної вкладки можна звернутися до одного із сервісних центрів мережі «Центр слухової реабілітації «Аврора»» - офіційного дистриб'ютора компанії «Oticon».

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Як люди з інвалідністю можуть впливати на місцеві бюджети: що реально працює у 2025 році

Кінець 2025 року - це не лише підбиття підсумків, а й момент, коли в громадах фактично вирішується, яким буде 2026-й. Після ухвалення Державного бюджету місцеві ради виходять на фінальний етап формування власних бюджетів. І саме зараз важливо не втратити голос.

В умовах воєнного стану пріоритети очевидні - оборона і безпека. Але життя не зупиняється. Освіта, медицина, соціальні послуги, доступність простору, житлово-комунальна сфера - усе це напряму впливає на якість життя людей з інвалідністю. Тим більше, що їх кількість унаслідок війни зростає щодня - і серед військових, і серед цивільних.

Участь - це не формальність

Поширений міф, що бюджет ухвалюється «десь там» і

вплинути на нього неможливо. Насправді у 2025 році громади мають достатньо інструментів, щоб люди з інвалідністю були не статистами, а учасниками процесу.

Один із таких інструментів - громадські слухання. Саме тут можна наполягати на фінансуванні програм доступності, інклюзивних послуг, безбар'єрних рішень у школах, лікарнях та на вулицях міст. Інша можливість - громадський бюджет. Усе більше громад підтримують інклюзивні проекти окремими квотами або додатковими балами, і це шанс перетворити ідею на реальний об'єкт, а не на чергову обіцянку.

Окремо варто згадати електронні консультації та онлайн-платформи участі. Вони знімають фізичні бар'єри й дозволяють подавати пропозиції до бюджету дистанційно - швидко і без походів кабінетами.

Коли думку не просто слухають, а враховують

У багатьох громадах працюють комітети доступності та громадські ради. Це не декоративні структури, а майданчики, де можна впливати на рішення ще до того, як кошти розписані по статтях. Саме тут оцінюють, чи передбачено фінансування на доступні ремонти, чи не закладено в бюджет нові бар'єри під виглядом «оновлення інфраструктури».

Участь представників організацій осіб з інвалідністю в таких органах - ключ до того, щоб доступність не залишалася пунктом «на папері».

Нові можливості, які не варто ігнорувати

Бюджети 2025 року відкрили додаткові можливості для

участі через громадські організації. Конкурси проектів, грантові програми, субвенції з державного бюджету - усе це ресурси, які можуть і повинні працювати на людей з інвалідністю.

Окремий напрям - інклюзивний ринок праці. У громадах закладаються кошти на компенсацію роботодавцям витрат на облаштування безбар'єрних робочих місць. Але ці кошти з'являються там, де про них говорять і за них борються.

Контроль - така ж участь, як і планування

Участь у бюджетному процесі не закінчується ухваленням бюджету. Не менш важливим є контроль за тим, як кошти використовуються. Йдеться про фінансування засобів реабілітації та протезування, соціальні послуги в громаді, програми базової соціальної допомоги. У 2025–2026 роках на ці напрями передбачено зростання видатків, і громадський моніторинг тут - не опція, а необхідність.

Нічого для нас - без нас

Головне, що варто пам'ятати: жоден механізм не працює сам по собі. Активність має виходити від самих людей з інвалідністю та організацій, які їх представляють. Якщо ми не формуємо потреби - їх формують за нас. Якщо ми не контролюємо - рішення стають формальними.

Медіахаб «Сила духу» створений саме для того, щоб голос людей з інвалідністю був почутий не після ухвалення рішень, а до нього. Бо принцип, який ми відстоюємо, простий і незмінний - нічого для нас без нас.

Денис СУХОТІН, юрист, голова ВП ГО ВО СОІУ «Закарпатське обласне товариство осіб з інвалідністю»

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

Що таке сучасна безоплатна реабілітація? Як надаються реабілітаційні послуги за Програмою медичних гарантій та з чого почати, щоб їх отримати?

Відповідаємо на ці та інші запитання

Що таке реабілітація?

Це комплекс заходів для повернення людини до активного життя після поранення, травми, операції або важкої хвороби (інсульту, інфаркту тощо).

Йдеться про рух, мовлення, побут, психологічний стан і здатність бути максимально самостійними.

Чим реабілітація відрізняється від лікування?

Лікування стабілізує стан і рятує життя. Реабілітація допомагає повернутися до активного життя.

Це робота над поверненням рухової активності та незалежності, відновленням емоційного стану.

Які існують формати реабілітації?

Програмою медичних гарантій передбачено два формати реабілітації.

Стационарна (Пакет «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах»):

- Висока інтенсивність: щонайменше 3 години реабілітаційних втручань на день.
- Тривалість курсу: від 14 до 21 календарного дня.
- Медзаклад надає проживання, харчування та необхідні ліки.

Амбулаторна (Пакет «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям в амбулаторних умовах»):

- Щонайменше 1 година реабілітаційних втручань на день.
- Пацієнт приходить у медзаклад за графіком.

ЗМІЦНЕНІ

Що важливо знати про

Реабілітацію

- Підходить для станів, що не потребують цілодобового нагляду.

Формат визначається індивідуально та відповідно до стану й потреб пацієнта.

Скільки може тривати реабілітація для пацієнта?

У складних випадках - до 112 днів. Наприклад, після тяжких травм або множинних ампутацій.

При множинних ампутаціях кількість курсів реабілітації може сягати до 26 циклів на рік.

Продовження на наступній сторінці

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

Початок на попередній сторінці

Хто працює з пацієнтами?

До відновлення пацієнта залучена мультидисциплінарна команда: лікар фізичної та реабілітаційної медицини, фізичні й ерготерапевти, терапевт мови та мовлення, психолог, медсестри та інші медичні працівники.

Які принципи реабілітації?

Реабілітація, яка гарантується державою:

- безоплатна для пацієнта (жодних благодійних внесків чи купівлі витратних матеріалів);
- доказова (використовуються лише методи, ефективність яких доведена міжнародними стандартами);

- своєчасна (реабілітація починається у гострому періоді: в реанімації чи профільному відділенні, одразу після стабілізації стану).

Як потрапити на реабілітацію?

Необхідно мати електронне направлення. На амбулаторну реабілітацію його виписує сімейний або будь-який лікуючий лікар. На стаціонарну — лікуючий лікар стаціонару або вузький спеціаліст.

Важливо знати. В Україні для всіх дорослих і дітей передбачена безоплатна реабілітація в межах Програми медичних гарантій. Більше деталей про реабілітацію вже зараз можна отримати за номером 1677.

СЬОГОДЕННЯ

Перший рік нової системи оцінювання повсякденного функціонування: понад пів мільйона справ і скорочення строків розгляду

18 грудня 2025 року відбувся брифінг «Перший рік роботи нової системи оцінювання повсякденного функціонування особи». Керівництво Міністерства охорони здоров'я України, представники Центру оцінювання функціонального стану особи та пацієнтської спільноти підсумували результати першого року роботи реформи, яка замінила систему медико-соціальних експертних комісій (МСЕК).

«З 1 січня замість МСЕКів запрацювала нова система оцінювання повсякденного функціонування. На базі 300 багатопрофільних лікарень почали роботу понад 1300 експертних команд. Це сучасні медичні заклади, оснащені необхідним обладнанням, зручніші для пацієнтів і доступніші територіально. Людина може пройти оцінювання там, де вже лікується, або обрати будь-який інший заклад. Важливо, що експертна команда формується під конкретні потреби людини та її стан: при онкологічному захворюванні залучається онколог, при порушеннях зору - офтальмолог, у разі ампутації - травматолог. Це лікарі, які щодня працюють з пацієнтами й можуть професійно оцінити їхній стан та обмеження в повсякденному житті. За цей рік експертні команди розглянули понад 520 тисяч справ. Це перехід від формального підтвердження інвалідності до оцінки функціонування. Ми рухаємося до моделі, що відповідає міжнародним стандартам прав людей з інвалідністю і ґрунтується на можливостях людини, а не лише на діагнозі», - Віктор Ляшко, міністр охорони здоров'я.

Основні результати за рік

Система працює на базі 303 закладів охорони здоров'я по всій країні, де сформовано 1 377 експертних команд. До їхньої роботи залучено понад 7,3 тисячі фахівців різних медичних спеціальностей.

Понад 40 тисяч лікарів уже працюють у системі та формують електронні направлення на оцінювання. Організаційний і адміністративний супровід процесів у медичних закладах забезпечують 964 адміністратори, що дозволяє зменшити бюрократичне навантаження на лікарів і пацієнтів.

За перший рік роботи до електронної системи охорони здоров'я внесено понад 581 тисячу справ. Частина з них (понад 45 тисяч) - це оцифровані матеріали, передані

зі старої системи МСЕК, однак переважна більшість - нові направлення, сформовані безпосередньо лікуючими лікарями. Станом на середину грудня експертні команди розглянули та ухвалили рішення більш ніж у 523 тисячах справ.

У більшості випадків за результатами оцінювання людям було встановлено статус інвалідності - це майже 85% усіх розглянутих справ. Водночас у близько 5% випадків минулі рішення були не продовжені чи скасовані, ще у близько 5% випадків - статус не було встановлено. Також частина справ стосувалася не встановлення статусу, а оновлення індивідуальної програми реабілітації, визначення відсотка втрати працездатності чи інших питань, пов'язаних із підтримкою людини.

Оцінювання проводиться у форматі, який найбільше відповідає стану людини та її життєвим обставинам. У переважній більшості випадків це очне оцінювання в медичному закладі. Водночас система активно використовує заочні та дистанційні формати із застосуванням телемедицини, а також виїзди експертних команд безпосередньо до людини - для тих, хто не може самостійно прибути до лікарні.

Найчастіше оцінювання проводиться у зв'язку з хворобами системи кровообігу, порушеннями з боку кістково-м'язової системи, новоутвореннями, захворюваннями нервової системи, а також травмами.

Одним із важливих показників ефективності нової системи є скорочення строків розгляду справ. Якщо на початку роботи середній час розгляду перевищував 30 днів, то протягом року він стабільно зменшувався і в грудні становив менш ніж 19 днів. Це свідчить про зростання спроможності системи.

СЬОГОДЕННЯ

Що змінилося для людини

У новій моделі замість складного маршруту з численними візитами (лікуючий лікар, ЛКК, госпіталізація, МСЕК) діє один зрозумілий шлях: лікуючий лікар формує електронне направлення – експертна команда розглядає справу і ухвалює рішення.

Усі справи ведуться в електронній системі: за перший рік роботи не зафіксовано випадків втрати документів. Кожен крок – від направлення до рішення – фіксується в єдиній системі. Дані рухаються між органами влади замість самої людини: рішення автоматично передаються до Міністерства соціальної політики, Пенсійного фонду України, а далі – до інформаційних систем Міністерства оборони.

Запроваджено екстериторіальність: людина не прив'язана до місця реєстрації і може обрати заклад із переліку на дашборді МОЗ. Оцінювання може бути очним, заочним, дистанційним або з виїздом до людини – це особливо важливо для маломобільних людей, поранених військових, пацієнтів, для яких транспортування є складним або виснажливим.

За результатами оцінювання людина отримує не лише рішення про статус інвалідності, а й структуровані медичні рекомендації як частину індивідуальної програми реабілітації. Це дозволяє більш адресно планувати подальшу реабілітацію, забезпечення допоміжними засобами, адаптацію робочого місця та інші види підтримки.

Окремий пріоритет – військові та цивільні, які постраждали від війни. Для очевидних тяжких станів, зокрема після ампутацій, справу може оформити лікар військово-лікарської комісії або лікар стаціонару ще на етапі лікування, направити її на заочний розгляд до іншої області і отримати рішення за кілька днів, а не за 4–8 місяців, як це відбувалося у старій системі МСЕК.

Моніторинг, оскарження та роль Центру оцінювання

У межах нової системи створено Центр оцінювання функціонального стану особи. Його завдання – формувати єдині стандарти об'єктивної оцінки, надавати методичну підтримку експертним командам і забезпечувати незалежний розгляд скарг.

Станом на 3 грудня 2025 року до Центру надійшло 11 194 заяви на оскарження рішень експертних команд та колишніх МСЕК. Розглянуто 7331 заяву, з них 5661 рішення (понад 83%) залишено без змін, у 1034 випадках (близько 16%) Центр ухвалив нове рішення, 18 рішень скасовано без винесення нового.

Центр також розглядає скарги на рішення МСЕК, ухвалені до припинення їхніх повноважень. Станом на жовтень 2025 року розглянуто 1621 таку скаргу: 1428 рішень залишено без змін, у 166 випадках ухвалено нові рішення, 27 рішень скасовано без призначення нового. Усі скарги розглядаються відповідно до процедур, визначених законодавством, із фокусом на обґрунтованість первинного рішення та дотримання процедури.

Окремий антикорупційний напрям реформи – перевірка рішень, за якими медико-соціальні експертні комісії встановлювали інвалідність посадовим особам державних органів. Цю перевірку проводить Центр оцінювання функціонального стану особи спільно з правоохоронними органами на виконання рішення Ради національної безпеки і оборони від 22 жовтня 2024 року, уведеного в дію Указом Президента № 732/2024.

Станом на 28 листопада 2025 року до переліку перевірки включено 2630 посадових осіб із понад 70 державних органів. Найбільше таких справ припадає на працівників Державної митної служби України – 30,79 %, Державної податкової служби України – 19,69 %, органів прокуратури – 17,03 %.

Центром оцінювання вже розглянуто 2048 медико-експертних справ і ухвалено рішення по 2033 із них: у 857 випадках рішення МСЕК скасовано, у 734 підтверджено, у 442 змінено (зокрема щодо групи або строку інвалідності). Перевірки тривають і є окремим інструментом очищення системи від зловживань саме у сфері рішень щодо посадових осіб.

Наступні кроки на 2026 рік

Серед ключових завдань на 2026 рік – посилення спроможності системи: розвиток мережі закладів і експертних команд, вирівнювання доступу між регіонами, збільшення можливостей Центру оцінювання для роботи зі скаргами та складними випадками.

Пріоритетом є подальше удосконалення критеріїв оцінювання. Настанову щодо застосування критеріїв уже оприлюднено для публічного обговорення; за його результатами документ буде доопрацьовано і поетапно впроваджено в роботу експертних команд.

МОЗ також посилюватиме міжвідомчу взаємодію з Міністерством соціальної політики, Пенсійним фондом України, Міністерством оборони та іншими органами, щоб рішення експертних команд швидше перетворювалися на конкретні послуги, виплати й реабілітаційні заходи для людини.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

Рекреаційні види спорту: важливість їх розвитку

Робота по розвитку рекреаційних видів спорту Полтавського регіонального осередку ГО ВО СОІУ закінчилася проведенням Відкритої особистої першості Місцевого осередку ГО «ВФСТ «Колос» у Полтавському районі з дартсу 2025 року серед людей з інвалідністю.

У змаганнях з дартсу прийняли участь спортсмени із організацій «ВО СОІУ» та «Безмежність»: Котелевської, Ланнівської, Мусіївської, Полтавської, Семенівської, Щербанівської.

В змаганнях також прийняли участь ветерани російсько-української війни із Полтавського протезного заводу. Це розширило географію учасників представниками із Маріуполя, Рівного, Умані і надало особливого азарту змаганням серед користувачів крісел колісних, бо на цей раз вони складалі більше чверті учасників. Вдячність ветеранам і за те, що вони не закрилися в своїх кімнатках, а вийшли змагатися, хоч і не знали достеменно правил та не мали до цього

Продовження на наступній сторінці

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

Початок на попередній сторінці

досвіду участі в змаганнях з дартсу. Уклінна вдячність їм за те, що самовіддано захищали нашу Батьківщину і до цього часу залишаються в однострої з нами.

І якщо серед жінок на кріслах колісних фавориткою була Жанна Щеголькова із Полтави, то в чоловіків із порушенням опорно-рухового апарату у напруженій боротьбі виграв Стас Кузьменко із Умані. Серед тих, хто не мав проблем із опорно-руховим апаратом, була досить напружена боротьба біля десятка мішеней.

Учасники шляхом жеребкування були поділені на групи і в фіналі було виявлено досить цікавий результат - перші місця дісталися подружжю Удовиченків (Олександр і Марина) із Ланнівської громади. Це сталося завдяки наполегливим і постійним тренуванням та посиленої уваги до спортивної роботи керівниці місцевої громадської організації «Люди з інвалідністю. Ланна. Безмежність» Тамари Санжарівської.

Олександр і Марина підняли свій рейтинг і рейтинг організації серед любителів дартсу в Полтавській області, але вони не єдині, бо інші учасники цієї команди показали теж хороші результати.

Голови Федерації дартсу Полтавщини Олександр Капран, який був головним суддею змагань, висловив задоволення ходом турніру, подякував учасникам та Голові Місцевого осередку ГО «ВФСТ «Колос» Миколі Півню і сказав, що складання рейтингів учасників вже на часі не тільки для професіоналів. В цілому може складатися позитивна динаміка росту цього захоплюючого і дуже корисного для розвитку особистості виду змагань при належному відношенні суспільства та влади. Тісна співпраця між організаціями осіб з інвалідністю та Федерацією дартсу Полтавщини показує, що є перспективи розвитку цього виду спорту. Однією із важливих переваг є те, що він не вимагає великих капіталовкладень і не потребує якихось особливих умов для приміщення в якому проводяться тренування та змагання. Це може бути звичайний спортзал, фойє, ангар. Тобто, все що захищає від вітру та інших природних явищ, навіть свою квартиру або свій офіс.

Тепер важливо запланувати і виконувати завдання на 2026 рік, тому кожній організації осіб з інвалідністю в місячний термін необхідно надіслати свій план робіт по рекреаційних видах спорту для узгодження та координації дій і щоб у цьому плані робіт знайшлося місце для такого захоплюючого виду спорту, як дартс.

Сергій ЧУМАК

«На крилах віри» у Хоролі

Серед нашого непростого сьогодення є моменти, які здатні наповнювати світлом. Одним з таких світлих моментів стало проведення фестивалю творчості людей з інвалідністю «На крилах віри» у Хоролі, що на Полтавщині.

Захід відбувся 17 грудня 2025 року в глядацькій залі Хорольського базового Будинку культури й був присвячений 17-й річниці заснування місцевого осередку Всеукраїнської організації «Союз осіб з інвалідністю України», який з 2019 року очолює Тетяна Петраш.

Понад 20 номерів на сцені та близько 20 учасників виставки ужитково-прикладного мистецтва разом створили чудову фестивальну програму. Своїми талантами, наполегливістю та красою з глядачами поділилися представники Полтави, Шишаччини,

Семенівщини, Лубенщини, Пирятинщини та Хорольщини. Були пісні й танці, авторські вірші та гуморески, а ще - багато-багато тепла й світла, яким учасники фестивалю охоче ділилися з глядачами та один з одним.

Приємним бонусом для учасників заходу стали подарунки, придбані за кошти місцевого бюджету.

Подібні фестивалі людей з інвалідністю були, є та мають бути й надалі, адже вони здатні наповнювати світлом як тих, хто бере в них участь, так і тих, хто безпосередньо допомагає у їх проведенні.

Єва ІНІНА

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН. У професійній сфері тиждень принесе дві протилежні тенденції. З одного боку, робочі процеси мають рівний перебіг: складнощі мінімальні, увага до вашої діяльності зростає, а ініціативи отримують схвалення керівництва. З іншого — стосунки з друзями, однодумцями і впливовими людьми можуть виявитися непростими. У другій половині тижня можливі й суперечки, пов'язані з нерухомістю.

ЛЕВ. Можуть зірватися деякі проекти, а вкладені кошти виявляться втраченими, не є винятком випадки ошукування навіть із боку близьких друзів і колег. У роботі намітитися невеликий застій, але це тимчасові труднощі. Певна напруженість у ставленні до колег і керівництва може зашмарювати настрій, але плітки за вашою спиною — лише підтвердження вашої значущості.

СТРЕЛЕЦЬ. Фінансове становище зараз буде не настільки гарним, але кошти надходять стабільно. Підприємцям необхідно шукати нові способи просування своєї діяльності. Можуть виникнути проблеми з комерційною нерухомістю, майном, землею. Однак більшості представників вашого знака хвилюватися не варто. Якщо ж є бажання змінити роботу, то зараз можна домогтися для себе гідних умов.

ТЕЛЕЦЬ. Зірки радять заздалегідь вибудувати чіткий план дій і послідовно розв'язувати питання, що накопичилися. Покладатися цього тижня доведеться здебільшого на себе — але ваших ресурсів і винахідливості для цього достатньо. У фінансовій сфері тиждень буде нестабільним. Багатоох представників знаку справді може «хитати» між необхідністю віддавати і витрачати.

ДІВА. Ви зараз настільки зайняті сходженням кар'єрною драбиною, що насилу виносите претензії свого партнера. Вас відвідуватимуть роздратування і бажання все кинути, але це не найкраще рішення. Якщо рубатимете з плеча, згодом пошкодуєте про розставання. Гороскоп радить самотнім людям звернути увагу на колегу по роботі, з яким вас пов'язують приятельські стосунки.

КОЗЕРІГ. У любовній сфері відбудеться подія, яка сильно вразить вас і змусить переглянути багато чого щодо вашого партнера. Але це стосується тільки тих, хто лише на початку стосунків. У сімейних парах пануватиме практично іділія. Ваш романтичний настрій викличе відповідну реакцію партнера. Діти тішать, але на їхні потреби знову знадобляться гроші: доволі відчутна для сімейного бюджету сума.

БЛИЗНЮКИ. Особисте життя може тимчасово відійти на другий план: головних сил потребуватимуть робота, спілкування і фінансові завдання. Однак багатьом однаково доведеться займатися справами дітей — їхнім вихованням, навчанням або розвитком, що потребуватиме і часу, і коштів. Витрати мають бути великими, проте повністю без грошей ви не залишитеся — надходитимуть потрібні суми.

ТЕРЕЗИ. У цей період може сильно постраждати матеріальний добробут. Багато хто може замислитися над зміною місця роботи або професії, щоб реалізувати свій потенціал. Партнерство з іноземними компаніями допоможе вийти на новий фінансовий рівень. У самотніх можливі нові знайомства — люди, що з'являються зараз, можуть виявитися корисними як у роботі, так і в особистій сфері.

ВОДОЛІЙ. Тиждень великих перетворень у справах, і насамперед це стосується фінансово-господарської сфери. Керівники повинні зайнятися наведенням ладу всередині колективу. Деякі підлеглі, поширюючи плітки, завдають серйозної шкоди компанії. Врегулювати важливі робочі моменти буде складно через розбіжності. Підприємці можуть зайнятися зміцненням виробничої бази своєї справи.

РАК. У цей період ви будете терплячі, активні й наполегливі, а тому обов'язково досягнете свого! Підприємцям потрібно розширювати свій бізнес. Однак варто бути обережними у фінансових операціях, не ризикуйте, вкладаючи в погано підготовлені чи надто креативні проекти. Намагайтеся уважніше ставитися до того, що вам кажуть, адже сумнівних пропозицій з'явиться предостатньо.

СКОРПІОН. Цей період загалом сприятливий, особливо якщо ви зайняті інтелектуальною і комерційною професією. Натхнення і нові ідеї дадуть поштовх для реалізації масштабних проектів. Небезпека загрожує підприємцям, які давно відкладали розв'язання фінансових проблем. В організації роботи назрівають зміни, пов'язані зі зміною керівного складу та умов праці.

РИБИ. Щоб не відбувалося навколо, внутрішня гармонія не залишить вас. Фінансові позиції цього тижня стабільні — можна розраховувати на підтримку партнерів, державні субсидії, кредит. Ті, хто працюють за наймом, стануть по-справжньому незамінним елементом у роботі компанії, особливо в період відпусток. Не пропустіть цей шанс, щоб закріпитися в колективі.

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

G | M | F

Transatlantic
Foundation

Випуск створено за фінансової підтримки
Європейського Союзу та Німецького фонду
Маршалла Сполучених Штатів Америки –
Transatlantic Foundation (GMF TF).

Його зміст є виключною відповідальністю
Полтавського регіонального осередку
Громадська організація «Всеукраїнська
організація Союз осіб з інвалідністю України»
і не обов'язково відображає погляди
Європейського Союзу та/або GMF TF.

erim

Equal Rights
& Independent
Media

PROELECT
PROMOTING ACCOUNTABILITY IN ELECTORAL PROCESSES

Газета
«Сила духу»

Реєстраційний № KB 13063-1947 PR
Засновники: ПОО ВО COIU, ВО COIU
Видається за підтримки ВО COIU

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел./факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:

м. Вінниця,
вул. Гетьмана Мазепи, 12-б.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.

Підписано до друку: 22.12.2025 р.

Тираж: згідно заявки.

Замовлення: № 2513451

Січень

п		5	12	19	26
в		6	13	20	27
с		7	14	21	28
ч	1	8	15	22	29
п	2	9	16	23	30
с	3	10	17	24	31
н	4	11	18	25	

Лютий

п		2	9	16	23
в		3	10	17	24
с		4	11	18	25
ч		5	12	19	26
п		6	13	20	27
с		7	14	21	28
н	1	8	15	22	

Березень

п		2	9	16	23	30
в		3	10	17	24	31
с		4	11	18	25	
ч		5	12	19	26	
п		6	13	20	27	
с		7	14	21	28	
н	1	8	15	22	29	

Квітень

п		6	13	20	27
в		7	14	21	28
с	1	8	15	22	29
ч	2	9	16	23	30
п	3	10	17	24	
с	4	11	18	25	
н	5	12	19	26	

Травень

п		4	11	18	25
в		5	12	19	26
с		6	13	20	27
ч		7	14	21	28
п	1	8	15	22	29
с	2	9	16	23	30
н	3	10	17	24	31

Червень

п	1	8	15	22	29
в	2	9	16	23	
с	3	10	17	24	
ч	4	11	18	25	
п	5	12	19	26	
с	6	13	20	27	
н	7	14	21	28	

Липень

п		6	13	20	27
в		7	14	21	28
с	1	8	15	22	29
ч	2	9	16	23	30
п	3	10	17	24	31
с	4	11	18	25	
н	5	12	19	26	

Серпень

п		3	10	17	24	31
в		4	11	18	25	
с		5	12	19	26	
ч		6	13	20	27	
п		7	14	21	28	
с	1	8	15	22	29	
н	2	9	16	23	30	

Вересень

п		7	14	21	28
в	1	8	15	22	29
с	2	9	16	23	30
ч	3	10	17	24	
п	4	11	18	25	
с	5	12	19	26	
н	6	13	20	27	

Жовтень

п		5	12	19	26
в		6	13	20	27
с		7	14	21	28
ч	1	8	15	22	29
п	2	9	16	23	30
с	3	10	17	24	31
н	4	11	18	25	

Листопад

п		2	9	16	23	30
в		3	10	17	24	
с		4	11	18	25	
ч		5	12	19	26	
п		6	13	20	27	
с		7	14	21	28	
н	1	8	15	22	29	

Грудень

п		7	14	21	28
в	1	8	15	22	29
с	2	9	16	23	30
ч	3	10	17	24	31
п	4	11	18	25	
с	5	12	19	26	
н	6	13	20	27	